

Formularium RADA Leiden e.o.

Regionale Afspraken Dermatologische Apotheekbereidingen

Derde herziene uitgave: September 2009

Auteurs:

Mevr. dr. A.P.M. Lavrijsen, huidarts, sectiehoofd polikliniek Huidziekten, LUMC
Mevr. drs. A. Floor-Schreudering, apotheker SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy

Contactadres:

SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy
Theda Mansholtstraat 5b
2331 JE Leiden
tel: 071 - 5766157
fax: 071 - 5722431
e-mail: rada@stevenshof.nl
website: www.stevenshof.nl

Inhoudelijke werkgroep derde editie:

Dermatologen:	mevr. dr. M.B. Crijns, mevr. dr. M.J. Herfst, mevr. dr. A.P.M. Lavrijsen
Huisarts:	mevr. drs. A.G. Glansdorp
(Ziekenhuis)apothekers:	mevr. drs. H.C.M. Bijleveld-Olierook, drs. W.S. Dessing, dr. R. Fijn, mevr. drs. T.G.M. van Hoogdalem-Hazelzet, mevr. drs. G.L.A. Hulst, drs. M.J.C. Koorenhof, mevr. drs. L.E. Nijssen, mevr. drs. A. Polman
Projectleider:	mevr. E.J. Muller

In samenwerking met:

Departement van de KNMP Leiden, dermatologen uit Diaconessenhuis, LUMC en Rijnland Ziekenhuis, en zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid

Eerdere versies van het formularium zijn tot stand gekomen in samenwerking met REOS Zorg en door medewerking van de klankbordgroep en leden van de inhoudelijke werkgroep mevr. drs. E.J. van Zuuren, drs. J.A. Verhage, dr. R.P. Dessing, drs. J.M.R. Hollander, mevr. drs. A.M.F. Jacobs, drs. A.N.H. Jansen, mevr. drs. J.M. Krijger-Dijkema, mevr. drs. A.C. Ledeboer en drs. L.J. Nelemans.

Dit formularium is kosteloos te downloaden via de website van de SIR: www.stevenshof.nl

Introductie

De openbare apotheken verstrekten 6,5 miljoen apotheekbereidingen in 2007. Hiervan was 54% een niet-gestandaardiseerde apotheekbereiding, d.w.z. bereid volgens een lokaal bereidingsvoorschrift. Van de 45% bereidingen die conform de bereidingsvoorschriften van het Formularium der Nederlandse Apothekers (FNA) werden gemaakt bleek meer dan 83% een dermatologische apotheekbereiding te zijn. Dermatologische apotheekbereidingen worden voor ongeveer 20% voorgeschreven door dermatologen, de rest door huisartsen (Bron: Stichting Farmaceutische Kengetallen 2007).

Bij de niet-gestandaardiseerde apotheekbereiding, met name de combinatiepreparaten, ontbreekt systematisch onderzoek en dossiervorming naar werkzaamheid, veiligheid en farmaceutisch-technische kwaliteit. De verantwoordelijkheid voor de farmacotherapeutische rationaliteit en de farmaceutisch chemisch, fysische en microbiologische kwaliteit van de apotheekbereiding ligt bij de voorschrijvend arts en de bereidend apotheker. Overleg en een goede samenwerking tussen de disciplines is daarom noodzakelijk.

Dit formularium is voortgekomen uit de behoefte tot standaardisatie van de dermatologische apotheekbereidingen in de regio. In regionaal overleg hebben dermatologen, huisartsen en (ziekenhuis)apothekers de gangbare dermatologische voorschriften uit de regio beschouwd op aspecten van werkzaamheid, effectiviteit, veiligheid, houdbaarheid en doelmatigheid. Dus naast de landelijk gestandaardiseerde (= FNA/LNA) preparaten bevat dit formularium een aantal preparaten die in de regio veel voorgeschreven worden. Inmiddels is dit de derde herziening van het formularium.

Indien een bepaald preparaat niet in het formularium vermeld wordt, worden het beslisschema en de beoordelingscriteria gevolgd. Zie hiervoor het communicatieplan versie november 2003, te downloaden van [http://www.stevenshof.nl/CommunicatieplanA6_def.pdf].

Regionale afspraken

De houdbaarheid van regionale apotheekbereidingen (verder regionale afspraken genoemd) is 1 maand, behalve als onderzoek heeft uitgewezen dat deze verlengd kan worden.

Toevoeging aan handelspreparaten

Op advies van het FNA en LNA en na discussie met de fabrikanten is besloten om geen toevoegingen aan handelspreparaten in het regionaal formularium op te nemen vanwege de geringe houdbaarheid door het ontbreken van gegevens over de chemische, fysische en microbiologische stabiliteit en het kostenaspect. Door de vaak chronische aandoeningen is langdurige toepassing van een preparaat noodzakelijk. Bij toevoeging aan een handelspreparaat is het preparaat maximaal 1 maand houdbaar, terwijl de handelspreparaten zelf 1-3 jaar houdbaar zijn.

Voor hydrocortisonacetaat of triamcinolonacetonide in ketoconazolcrème is houdbaarheidsonderzoek uitgevoerd, zodat er een verlengde houdbaarheidsperiode van 6 maanden is gegarandeerd.

Risicovolle stoffen

Voor het werken met risicovolle stoffen, zoals koolteren en metronidazol, schrijft de ARBO-regelgeving voor dat ter bescherming van de bereider speciale maatregelen genomen moeten worden, bijvoorbeeld in de vorm van een veiligheidswerkbank. Niet iedere apotheek is in staat de voorgeschreven maatregelen te nemen en kan deze producten dus bereiden. Voor de risicovolle stoffen die in het formularium worden opgenomen wordt daarom van landelijke of regionale bereidingscentra gebruik gemaakt.

Gebruikte afkortingen

DR: Dermatica op Recept; FNA: Formularium der Nederlandse Apothekers; FTR: Formularium Teerproducten Rotterdam; HP: Handelspreparaat; LNA: Laboratorium der Nederlandse Apothekers; RA: Regionale afspraak (= regionale apotheekbereiding); Hbh: Houdbaarheid.

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Allantoïne		Obsoleet	
Aluminium	HP		
	FNA	Aluminiumacetotartraatoplossing 12% FNA	1:10 verdunnen met water of fysiologisch zout voor cutaan gebruik
		Aluinstrooipoeder, samengesteld FNA	
		Aluminiumchlorideoplossing 20% FNA	
		Aluminiumhydroxychloride 20% in cetomacrogolcrème FNA	
		Aluminiumhydroxychlorideoplossing 15% FNA	
Azelaïnezuur	FNA	20% Azelaïnezuur in lanettecrème I FNA	
Benzoëzuur	FNA	Benzoëzuursalicylzuurcrème FNA (Whitfield's crème FNA)	
		Benzoëzuursalicylzuurzalf FNA (Whitfield's zalf FNA)	
Benzylbenzoaat	FNA	Benzylbenzoaatsmeersel 25% FNA	Bij zwangerschap i.p.v. permitrine
Betamethason	HP		
Calamine	FNA	Calamineschudsel FNA	
Calciumgluconaat	FNA	2,5% Calciumgluconaat+ 0,5% chloorhexidinedigluconaat in gel (Calciumgluconaatgel 2,5% FNA)	
Capsaïcine	FNA	0,025% of 0,075% Capsaïcine in lanettecrème I FNA	
Chlooramfenicol		Obsoleet	
Chloorhexidine	HP		
	FNA	Chloorhexidinedigluconaatcrème 1% FNA	
		Chloorhexidinedigluconaatmondspoeling 0,2% FNA	
		Chloorhexidinedigluconaatoplossing 0,5%, alcoholisch FNA	
		Chloorhexidinedigluconaatoplossing 1% steriel FNA	
		2,5% Calciumgluconaat+ 0,5% chloorhexidinedigluconaat in gel (Calciumgluconaatgel 2,5% FNA)	
	RA	1% Hydrocortisonacetaat in chloorhexidinedigluconaatcrème 1%	Bij geïmpetigeneerd eczeem; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide in chloorhexidinedigluconaatcrème 1%	Bij geïmpetigeneerd eczeem; Hbh: 1 maand
Ciclopirox	HP		

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Clindamycine	HP		
	FNA	Clindamycinehydrochlorideoplossing 1% FNA	
		1% Clindamycinehydrochloride in carbomeerwatergel FNA	
		2% Clindamycinehydrochloride in cetomacrogolcrème FNA	vaginaalcreme
Clioquinol		Obsoleet	
Clobetasol	HP		
	RA	5% Salicylzuur in Dermovatezalf ®	Erg crusteuze psoriasis; Hbh: 1 maand
Desoximetason	HP		
	RA	5% of 10% Salicylzuur in Topicorte ®	Psoriasis op de behaarde hoofdhuid; Hbh: 1 maand
Diflucortolon	HP		
Dimethylsulfoxide	FNA	Dimethylsulfoxidevaselinecrème 50% FNA	
	LNA	Dimethylsulfoxide oplossing 50% LNA	
Ditranol	HP		
	FNA	0,05% of 0,1% of 0,2% of 0,3% of 0,4% of 0,6% of 0,8% of 1% of 2% of 3% Ditranol + 1% salicylzuur + 0,1% ascorbinezuur in lanettecrème (ditranolcrème FNA)	Ditranol ontleeft zeer snel: bewaren in koelkast.
		0,05% of 0,1% of 0,2% of 0,3% of 0,4% of 0,6% of 0,8% of 1% of 2% of 3% Ditranol + 0,5% salicylzuur + 15% paraffine in basis voor lanettezalf FNA (ditranolzalf FNA)	Ditranol ontleeft zeer snel: bewaren in koelkast.
		3% Ditranol + 25% salicylzuur in collodium (Ditranolsalicylzuurcollodium FNA)	
Fluorouracil	HP		
Fluticason	HP		
Gentiaanviolet	FNA	Gentiaanvioletoplossing 1% FNA (solutio methylrosanilini chloridum 1% FNA)	
Heparine		Obsoleet	
Hydrochinon	FNA	Hydrochinoncrème 2% of 5% FNA	
		2% of 5% Hydrochinon + 0,05 % tretinoïne in lanettecrème II FNA	
Hydrocortison	HP		
	FNA	Hydrocortisonacetaatcrème 1% FNA	
		Hydrocortisonacetaatzalf 1% FNA	

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Hydrocortison	FNA	Hydrocortisonvaselinecrème 1% FNA	
		1% Hydrocortisonacetaat in lanettesmeersel FNA	
		1% Hydrocortisonacetaat +10% ureum in basis voor cetomacrogolzalf FNA (Hydrocortisonureumzalf FNA)	
	LNA	1% Hydrocortisonacetaat in carbomeerwatergel	
		1% Hydrocortisonacetaat in koelzalf FNA	
		1% Hydrocortisonacetaat in zinkoxidesmeersel	
		1% Hydrocortisonacetaat in zinkoxidekalkwaterzalf	
	RA	Hydrocortison oogzalf 1% ex-FNA (niet steriel)	Huid rondom het oog; Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat in chloorhexidinedigluconaatcrème 1% FNA	Bij geïmpetigeneerd eczeem; Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat in ketoconazolcrème	Seborrhoïsch eczeem; Hbh: 6 maanden
		1% Hydrocortison in propyleenglycol	Eczeem in gehoorgang; Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat + 3% tetracyclinehydrochloride in cetomacrogolcrème FNA (hydrocortison-tetracyclinecrème)	Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat + 3% tetracyclinehydrochloride in zalf (hydrocortison-tetracyclinezalf)	Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in lanettecrème I FNA	Eczeem in plooien; Hbh: 1 maand
1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in lanettezalf FNA		Eczeem in plooien; Hbh: 1 maand	
1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in zinkoxidesmeersel FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)		Nattend eczeem; Hbh: 1 maand	
1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)		Nattend eczeem in plooien; Hbh: 1 maand	
5% Salicylzuur + 1% hydrocortisonacetaat in lanettesmeersel FNA		Kinderhoofdhuid bij berg of atopisch eczeem; Hbh: 1 maand	
Isosorbidedinitraat	FNA	Isosorbidedinitraatvaselinecrème 1% FNA	
Jood	HP		
	FNA	Jodiumoplossing 1%, alcoholisch FNA (Solutio iodi spirituosa 1% FNA)	Jodiumtinctuur
Ketoconazol	HP		
	RA	1% Hydrocortisonacetaat in ketoconazolcrème	Seborrhoïsch eczeem; Hbh: 6 maanden
		0,1% Triamcinolonacetonide in ketoconazolcrème	Seborrhoïsch eczeem; Hbh: 6 maanden

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Koolteeroplossing	FNA + FTR	10% of 20% koolteeroplossing in lanettezalf FNA	Koolteeroplossing=solutio carbonis detergens
		10% of 20% koolteeroplossing in vaselinlanettecrème FNA	
	FTR	10% of 15% of 20% koolteeroplossing in zinkoxidezalf 10% FNA	
		5% koolteeroplossing + 5% zwavel in lanettecrème FNA	
		5% koolteeroplossing + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA	
Levomenthol	FNA	1% Levomenthol in carbomeerwatergel FNA	Let op: 2% menthol =1% levomenthol
		1% Levomenthol in lanettecrème I FNA	
		1% Levomenthol in zinkoxideschudsel alcoholisch (lotio alba spirituosa FNA)	
		Lidocaïnelevomentholgel FNA	
Lidocaïne	HP		
	FNA	Lidocaïnehydrochloride orale gel 2 % FNA	
		Lidocaïnehydrochloridegel 2% FNA	
		Lidocaïnelevomentholgel FNA	
		Lidocaïnevaselinecrème 3% FNA	
	5% Lidocaïne in zinkoxidesmeersel FNA		
Lindaan		Obsoleet	
Methylrosaniline	FNA	Gentiaanvioletooplossing 1% FNA (Solutio methylrosanilini chloridum 1% FNA)	
Metronidazol	HP		Risicovolle stof
	FNA	1% Metronidazol in carbomeerwatergel 1% FNA (Steriel)	Risicovolle stof
Miconazol	HP		
	FNA	2% Miconazolnitraat in cetomacrogolzalf FNA	
		2% Miconazol(base) in zinkoxidekalkwaterzalf FNA	
		2% Miconazolnitraat in zinkoxidesmeersel FNA	
	RA	1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in zinkoxidesmeersel FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem; Hbh:1 maand
1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)		Nattend eczeem in plooiën; Hbh:1 maand	

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Miconazol	RA	0,1% Triamcinolonacetonide + 5% zwavel in zinkoxidesmeersel FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem; Hbh:1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem in plooien; Hbh:1 maand
Mometason	HP		
Natrium-hypochloriet	FNA	Natriumhypochlorietsmeersel 0,25% FNA	
Nystatine	HP		
Permetrine	HP	Loxazol crème®	
Pix liquida	RADA/ FTR	5% of 10% Pix liquida in zinkoxidezalf 10% FNA	Houtteer
Podofylline	HP		
Resorcinol	FNA	Resorcinolgel 5% FNA	
		5% Resorcinol in lanettecrème I FNA	
		5% Resorcinol + 5% salicylzuur in lanettecrème I FNA	
	LNA	10% Resorcinol in lanettecrème FNA	
		2% Resorcinol concentraat voor oplossing LNA	Verdunnen 1:10 met handwarmwater voor badje
	RA	15% Resorcinol in lanettecrème I FNA	Hidradenitis suppurativa; Hbh:1 maand
Resorcinol	RA	2% Resorcinol+ 0,1% triamcinolonacetonide in lanettecrème I FNA	Dyshidrotisch eczeem; Hbh:1 maand
		7,5% Resorcinol + 7,5% salicylzuur in lanettecrème I FNA (vaste combinaties: ook 10%+10% / 12,5%+12,5% / 15%+15%)	Acne (alternatief voor orale medicatie); Hbh:2 maanden
Salicylzuur	HP		
	FNA	Salicylzuurgel 6% FNA	
		5% of 10% Salicylzuur in lanettecrème I FNA	
		Benzoëzuursalicylzuurcrème FNA (Whitfield's crème FNA)	
		Benzoëzuursalicylzuurzalf FNA (Whitfield's zalf FNA)	
		3% Ditranol+25% salicylzuur in collodium (Ditranol salicylzuurcollodium FNA)	
		5% Resorcinol + 5% salicylzuur in lanettecrème I FNA	
		0,1% Triamcinolonacetonide + 2% salicylzuur in oplossing (Triamcinolonsalicylzuuroplossing FNA)	
	LNA	5% Salicylzuur in koelzalf FNA	
Triamcinolonsalicylzuur crème 0,1% of 5% LNA			

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Salicylzuur	LNA	Triamcinolonsalicylzuur smeersel 0,1% of 5% LNA	
		5% of 10% of 20% of 40% Salicylzuurzalf LNA	
	RA	7,5 % Resorcinol + 7,5% salicylzuur in lanettecrème FNA (vaste combinaties: ook 10%+10% / 12,5%+12,5% / 15%+15%)	Acne (alternatief voor orale medicatie); Hbh:2 maanden
		10% Salicylzuur + 0,1% triamcinolonacetonide in 75% basis voor lanettezalf FNA + 25% cetiol V	Behaarde hoofdhuid; Hbh:1 maand
		10% of 15% Salicylzuur + 0,1% triamcinolonacetonide in lanettesmeersel FNA	Psoriasis op behaarde hoofdhuid; Hbh:1 maand
		5% of 10% Salicylzuur in Topicorte® (=huidemulsie)	Psoriasis op behaarde hoofdhuid; Hbh:1 maand
		5% Salicylzuur in Dermovatezalf®	Erg crusteuze psoriasis; Hbh:1 maand
		5% Salicylzuur + 1% hydrocortisonacetaat in lanettesmeersel FNA	Kinderhoofdhuid bij berg of atopisch eczeem; Hbh:1 maand
50% Salicylzuur in vaseline album	Wratten; Hbh:1 maand		
Sulfacetamide	LNA	Sulfacetamidezwavelcreme LNA	
		Sulfacetamidezwavelschudsel LNA	
Testosteron		Obsoleet	
Tetracycline	FNA	Tetracyclinehydrochloridecrème 3% FNA	
		Tetracyclinehydrochloridemonspoeling 5% FNA	
		Tetracyclinehydrochlorideoogzalf 1% FNA	
		Tetracyclinehydrochloridezalf 3% FNA	
		1% Tetracyclinehydrochloride in zinkoxidekalkwaterzalf FNA	
		1% Tetracyclinehydrochloride in zinkoxidesmeersel FNA	
	RA	1% Hydrocortisonacetaat + 3% tetracyclinehydrochloride in cetomacrogolcrème FNA (hydrocortisonetetracyclinecrème)	Maximaal 2 weken gebruiken. Hbh: koelkast 12 maanden, kamertemp 6 mnd
		1% Hydrocortisonacetaat + 3% tetracyclinehydrochloride in zalf (hydrocortisonetetracyclinezalf)	Maximaal 2 weken gebruiken. Hbh: koelkast 12 maanden, kamertemp 6 mnd
3% Tetracyclinehydrochloride + 0,1% triamcinolonacetonide in cetomacrogolcrème FNA (triamcinolontetracyclinecrème)		Maximaal 2 weken gebruiken. Hbh: koelkast 12 maanden, kamertemp 6 mnd	
Tocopherol	RA	5% of 10% Tocopherolacetaat in cetomacrogolcrème FNA	Hbh: 1 maand

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Tretinoïne	FNA	Tretinoïnecrème 0,02% / 0,05% FNA	In crème niet > 0,05%, zeer instabiel.
		Tretinoïneoplossing 0,02% / 0,05% of 0,1% FNA	
		0,1% Tretinoïne in hypromellosezalf 20%, eventueel + 0,1% triamcinolonacetonide (tretinoïnemondpasta FNA)	Hbh: 1 maand
		2% / 5% Hydrochinon + 0,05 % tretinoïne in lanettecrème II FNA	
	LNA	Tretinoïne 0,05% in carbomeerwatergel LNA	
RA	0,1% Triamcinolonacetonide in tretinoïnecrème 0,05% FNA	Postinflammatoire hyperpigmentatie, Lichen rubur planus. Hbh: 1 maand	
Triamcinolonacetonide	FNA	Triamcinolonacetonidecrème 0,1% FNA	
		Triamcinolonacetonidezalf 0,1% FNA	
		0,1% Tretinoïne in hypromellosezalf 20%, eventueel + 0,1% triamcinolonacetonide	Mondpasta; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide in lanettesmeersel FNA	
		0,1% Triamcinolonacetonide in vaselinecetomacrogolcrème FNA	
		0,1% Triamcinolonacetonide + 2% salicylzuur in oplossing (Triamcinolonsalicylzuuroplossing FNA)	
	LNA	0,1% Triamcinolonacetonide in carbomeerwatergel FNA	
		0,1% Triamcinolon in koelzalf FNA	
		Triamcinolonsalicylzuur crème 0,1% / 5% LNA	
		Triamcinolonsalicylzuur smeersel 0,1% / 5% LNA	
		Triamcinolonureumcrème 0,1% / 10% LNA	
		0,1% Triamcinolon in zinkoxidesmeersel FNA	
	RA	0,1% Triamcinolonacetonide in chloorhexidinedigluconaatcrème 1%	Bij geïmpetigeneerd eczeem. Hbh: 1 maand
		3% Tetracyclinehydrochloride + 0,1% triamcinolonacetonide in cetomacrogolcrème (triamcinolontetracyclinecrème)	Maximaal 2 weken gebruiken. Hbh: koelkast 12 maanden, kamertemp 6 maanden
		0,1% Triamcinolonacetonide in ketoconazolcrème ®	Seborrhoïsch eczeem; Hbh: 6 maanden
		0,1% Triamcinolonacetonide in propyleenglycol	Eczeem in gehoorgang; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide in zinkoxidezalf 10% FNA	In plooien; Hbh: 1 maand
		2% Resorcinol + 0,1% triamcinolonacetonide in lanettecrème I FNA	Dyshidrotisch eczeem; Hbh: 1 maand

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Triamcinolon-acetonide	RA	10% Salicylzuur + 0,1% triamcinolonacetonide in 75% basis voor lanettezalf FNA + 25% Cetiol V	Psoriasis op behaarde hoofdhuid; Hbh: 1 maand
		10% of 15% Salicylzuur + 0,1% triamcinolonacetonide in lanettesmeersel FNA	Psoriasis op behaarde hoofdhuid; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide in tretinoïne crème 0,05% FNA	Postinflammatoire hyperpigmentatie, Lichen rubur planus. Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide + 40% propyleenglycol in cetomacrogolcrème FNA (eventueel + 20% vaseline)	Tylotisch eczeem aan handen; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide + 5% zwavel in zinkoxidesmeersel FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem in plooien; Hbh: 1 maand
Ureum	HP		
	FNA	Ureumzalf 10% FNA	
	LNA	5% of 10% Ureum in koelzalf FNA	
		5% of 10% Ureum in lanettecrème I FNA	
		5% of 10% Ureum in vaselinlanettecrème FNA	
		1% Hydrocortisonacetaat + 10% ureum in basis voor cetomacrogolzalf FNA (Hydrocortisonureumzalf FNA)	
		Triamcinolonureumcrème 0,1% of 10% LNA	
	DR	20% of 40% Ureum in mengsel van vaseline en wolvet 2:1	(onder occlusie)
40% Ureum in water			
RA	10% Ureum + 10% propyleenglycol in cetomacrogolcrème	Hbh: 1 maand	
Zinkoxide	FNA	Zinkoxidekalkwaterzalf FNA	ZOK-zalf
		Zinkoxidepasta FNA	
		Zinkoxideschudsel (Lotio alba FNA)	
		Zinkoxideschudsel alcoholisch (Lotio alba spirituosa FNA)	
		Zinkoxidesmeersel FNA	Zinkolie
		Zinkoxidezalf 10% FNA	
		Zinkoxidezetpillen 10% FNA	
		Calamineschudsel FNA	
		10% Zinkoxide in talk (Strooipoederbasis FNA)	

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Zinkoxide	FNA	10% Zinkoxide in vaselinecetomacrogolcrème FNA	
		1% Levomenthol in zinkoxideschudsel alcoholisch	
		5% Lidocaine in zinkoxidesmeersel FNA	
		2% Miconazol(base) in zinkoxidekalkwaterzalf FNA	
		2% Miconazolnitraat in zinkoxidesmeersel FNA	
		1% Tetracyclinehydrochloride in zinkoxidekalkwaterzalf FNA	
		1% Tetracyclinehydrochloride in zinkoxidesmeersel FNA	
		5% Zwavel in zinkoxidekalkwaterzalf FNA	
	LNA	5% Zwavel in zinkoxidesmeersel FNA	
		1% hydrocortisonacetaat in zinkoxidesmeersel FNA	
		0,1% Triamcinolonacetonide in zinkoxidesmeersel FNA	
	FTR	10% of 15% of 20% koolteeroplossing in zinkoxidezalf 10% FNA	Koolteeroplossing=solutio carbonis detergens
		5% koolteeroplossing + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA	Koolteeroplossing=solutio carbonis detergens
	RA	1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in zinkoxidesmeersel FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem; Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem in plooien; Hbh: 1 maand
		5% of 10% Pix liquida in zinkoxidezalf 10% FNA	
		0,1% Triamcinolonacetonide + 5% zwavel in zinkoxidesmeersel FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem in plooien; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide in zinkoxidezalf 10% FNA	In plooien; Hbh: 1 maand
	Zinksulfaat	FNA	Zinksulfaatvaselinecrème 0,5% FNA
Zwavel	FNA	5% Zwavel in zinkoxidesmeersel FNA	
	LNA	5% Zwavel in koelzalf FNA	
		5% of 10% Zwavel in lanettecrème FNA	
		5% Zwavel in zinkoxidekalkwaterzalf FNA	

Werkzame stof	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Zwavel	FTR	5% koolteeroplossing + 5% zwavel in lanettecrème I FNA	Koolteeroplossing=solutio carbonis detergens
		5% koolteeroplossing + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA	Koolteeroplossing=solutio carbonis detergens
	RA	1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in lanettecrème I FNA	Eczeem in plooien; Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in lanettezalf FNA	Eczeem in plooien; Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in zinkoxidesmeersel FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem; Hbh: 1 maand
		1% Hydrocortisonacetaat + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem in plooien; Hbh: 1 maand
		0,1% Triamcinolonacetonide + 5% zwavel in zinkoxidesmeersel FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem; Hbh: 1 maand
0,1% Triamcinolonacetonide + 5% zwavel in zinkoxidezalf 10% FNA (eventueel + 2% miconazolnitraat)	Nattend eczeem in plooien; Hbh: 1 maand		

Bases en indifferente preparaten

Basis	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Carbomeer	FNA	Carbomeerwatergel FNA	
Cetomacrogol	FNA	Basis voor cetomacrogolzalf FNA	
		Cetomacrogolcrème FNA	
		Cetomacrogolsmeersel FNA	
		Cetomacrogolzalf FNA	
		Vaselinecetomacrogolcrème FNA	Bevat propyleenglycol ¹
	DR	75% Basis voor cetomacrogolzalf FNA + 25% cetiol V	Alternatief voor reuzel op de behaarde huid. Er kan niet >2% salicylzuur verwerkt worden.
	RA	Propyleenglycol in cetomacrogolcrème AA	Tylotisch eczeem op handen/voetzolen
10% Vaseline in cetomacrogolcrème FNA		Bevat geen propyleenglycol ¹	
20% Vaseline in cetomacrogolcrème FNA		Bevat geen propyleenglycol ¹	
Cetrimide	FNA	Cetrimidecrème 0,5% FNA	
Eucerinum	RA	Eucerinum anhydricum	Geen FNA basis: geen toevoegingen
		Eucerinum cum aqua	Geen FNA basis: geen toevoegingen
Hypromellose	FNA	Hypromellosezalf 20% FNA	Hecht op mondslijmvlies
Koelzalf	FNA	Koelzalf FNA (Unguentum leniens FNA)	FNA preparaat bevat rozenolie! Rozenolie kan bij allergie eventueel weggelaten worden.
Lactose	FNA	Steriele lactose (Resorbeerbaar strooipoeder FNA)	
Lanette	FNA	Basis voor lanettezalf FNA	
		Lanettecrème I FNA	
		Lanettecrème II FNA	
		Lanettesmeersel FNA	Oude naam: Lanette-was-emulsie. Op de behaarde huid
		Lanettezalf FNA	
		Vaselinelanettecrème FNA	Bevat propyleenglycol ¹
	RA	10% Vaseline in lanettecrème FNA	Bevat geen propyleenglycol ¹
		20% Vaseline in lanettecrème FNA	Bevat geen propyleenglycol ¹
		75% Basis voor lanettezalf FNA + 25% cetiol V	Alternatief voor reuzel (axungia), consistentere dan lanettesmeersel; er kan 10% salicylzuur in verwerkt worden

¹ Bij deze voorschriften geven de dermatologen en huisartsen op recept aan of er wel of geen propyleenglycol in moet zitten.

Bases en indifferente preparaten

Basis	Code	Bestanddelen	Bijzonderheden
Macrogol	FNA	Macrogolzalf FNA	
Oogzalf	FNA	Oogzalfbasis FNA (Oculentum simplex FNA)	
Vaseline	FNA	Vaselinum album	
		Vaselinecetomacrogolcrème FNA	Bevat propyleenglycol ¹
		Vaselinelanettecrème FNA	Bevat propyleenglycol ¹
	RA	10% Vaseline in cetomacrogolcrème FNA	Bevat geen propyleenglycol ¹
		20% Vaseline in cetomacrogolcrème FNA	Bevat geen propyleenglycol ¹
		10% Vaseline in lanettecrème FNA	Bevat geen propyleenglycol ¹
		20% Vaseline in lanettecrème FNA	Bevat geen propyleenglycol ¹
	Unguentum vaseline paraffine ana		
Waterhoudende zalf	FNA	Waterhoudende zalf FNA (Unguentum aquosum FNA)	
Zinkoxide	FNA	Zinkoxidekalkwaterzalf FNA	ZOK-zalf
		Zinkoxidepasta FNA	
		Zinkoxideschudsel FNA (Lotio alba FNA)	
		Zinkoxideschudsel, alcoholisch FNA (Lotio alba spirituosa FNA)	
		Zinkoxidesmeersel FNA	Zinkolie
		Zinkoxidevaselinecrème 10% FNA	
		Zinkoxidezalf 10% FNA	
		10% Zinkoxide in talk (Strooipoederbasis FNA)	

¹ Bij deze voorschriften geven de dermatologen en huisartsen op recept aan of er wel of geen propyleenglycol in moet zitten.